

Streszczenie popularnonaukowe projektu „Innowacyjne europejskie fundusze odpowiedzialnego inwestowania: determinanty rozwoju oraz konsekwencje społeczno-gospodarcze. Perspektywa trwałego rozwoju.”

W ramach projektu zostało zdefiniowanych pięć celów głównych:

- Określenie szczegółowych kryteriów, które mogą zostać zastosowane w celu identyfikacji i klasyfikacji funduszy ETF odpowiedzialnego inwestowania.
- Ocena rozwoju funduszy ETF odpowiedzialnego inwestowania w Europie i innych wybranych regionach: rozmiarów tego segmentu rynków ETF, jego struktury i przewidywanych zmian.
- Wykrycie i analiza czynników rozwoju funduszy ETF odpowiedzialnego inwestowania w Europie i innych wybranych regionach na poziomie zarówno przedsiębiorstw, jak i krajów.
- Analiza efektów społeczno-gospodarczych funduszy ETF odpowiedzialnego inwestowania w Europie i innych wybranych regionach na poziomie zarówno przedsiębiorstw, jak i krajów.
- Ocena znaczenia funduszy ETF odpowiedzialnego inwestowania w kontekście strategii trwałego rozwoju wdrażanych w Europie.

Badanie obejmie fundusze *exchange-traded funds* (ETFs) odpowiedzialnego inwestowania w co najmniej 5 krajach europejskich: Francji, Niemczech, Włoszech, Szwajcarii i Wielkiej Brytanii; w pozostałych krajach europejskich z rynkami ETF nie zidentyfikowano funduszy odpowiedzialnego inwestowania (ESG). Całkowita wartość aktywów funduszy będzie używana jako główny wskaźnik, zaś liczba funduszy i obroty ich jednostkami będą traktowane jako wskaźniki dodatkowe. Podstawowy okres badania to lata 2006-2020 (ze względu na brak funduszy ETF ESG w Europie przed rokiem 2006). Dane dotyczące funduszy ETF odpowiedzialnego inwestowania w innych krajach zostaną użyte w celach porównawczych.

Fundusze ETFs były w ciągu ostatnich kilkunastu lat jedną z najszybciej rozwijających się kategorii funduszy inwestycyjnych na głównych rynkach finansowych. Ze względu na ich innowacyjne cechy są w stanie konkurować z lepiej znanymi grupami funduszy takimi jak *mutual funds*. Inny ważny proces to rosnąca popularność różnych form odpowiedzialnego inwestowania – ten początkowo niszowy rynek stał się częścią podstawowej branży zarządzania aktywami. Kwestia funduszy ETF, które koncentrują się na odpowiedzialnym inwestowaniu jest niedostatecznie zbadana. Jest to ważna luka w perspektywie zarówno naukowej, jak i polityki gospodarczej, biorąc pod uwagę potencjalny wkład tego rodzaju funduszy do procesu trwałego rozwoju. Większość poprzednich badań koncentrowała się na ich wynikach finansowych w porównaniu do konwencjonalnych odpowiedników (tj. nieskupiających się na odpowiedzialnym inwestowaniu). Jest szereg czynników, które mogą potencjalnie wpływać na rozwój funduszy ETF odpowiedzialnego inwestowania. Niektórzy autorzy wskazują, że kluczową grupą determinant, które wpływają na decyzje inwestorów dotyczące wyboru tego rodzaju funduszy, są czynniki behawioralne i społeczno-demograficzne. Inne czynniki są niemal zupełnie nieomawiane w publikacjach naukowych na ten temat. W niektórych badaniach podkreślano znaczenie warunków instytucjonalnych na szczeblu krajowym. Nie należy jednak pomijać również działań o charakterze regionalnym lub globalnym. W Europie obejmują one plan Komisji Europejskiej zatytułowany „Finansowanie zrównoważonego wzrostu gospodarczego”. Wkład funduszy ETF ESG do procesu zrównoważonego (trwałego) rozwoju jest zbadany w niewielkim stopniu. Zdecydowana większość poprzednich badań w tym obszarze koncentrowała się na sektorze bankowym, jednak znaczenie branży inwestycyjnej było rzadko rozważane. Niektórzy autorzy stwierdzili, że uwzględnienie kryteriów ESG w decyzjach inwestycyjnych może doprowadzić do poprawy zrównoważenia działań gospodarczych w sferze ekologicznej i społecznej. Co więcej, decyzje inwestorów mogą tworzyć bariery dla niektórych przedsiębiorstw, które są społecznie nieodpowiedzialne, np. poprzez wpływ na ich koszt kapitału. Zostało także pokazane, że jednym z głównych obszarów wpływu sektora finansowego jest oddziaływanie na przepływ kapitału do społecznie korzystnych działań.

Rezultaty projektu stanowiąc będą znaczący wkład do obecnego stanu wiedzy poprzez planowane osiągnięcie celów teoretyczno-metodologicznego oraz empirycznych. W pierwszym obszarze, wkładem projektu będzie określenie kryteriów, które można zastosować do identyfikacji funduszy ETF odpowiedzialnego inwestowania. W drugim, empirycznym, projekt przyczyni się do poszerzenia obecnego stanu wiedzy poprzez przeprowadzenie i zaprezentowanie wyników szczegółowej analizy funduszy ETF odpowiedzialnego inwestowania w krajach europejskich w wybranym okresie. Wyniki badania mogą zostać użyte do wskazania barier w rozwoju funduszy ETF odpowiedzialnego inwestowania w Polsce i sformułowania rekomendacji.